

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

AMvB Ruimte

De inwerkingtreding van de nieuwe Wro heeft ook gevolgen voor de doorwerking van het nationaal ruimtelijke beleid. Beleidsvoornemens uit de Nota Ruimte en een aantal andere voormalige Planologische Kernbeslissingen (PKB's) zijn opgenomen in de ontwerp-AMvB Ruimte. Hiervoor heeft het rijk eerst, in de realisatieparagraaf Nationaal Ruimtelijk beleid, een afweging gemaakt om te bepalen welke Nationale belangen in de AMvB Ruimte moeten worden geborgd. Zowel de realisatieparagraaf Nota Ruimte als de AMvB Ruimte is in overleg met ondermeer de VNG opgesteld. Desondanks heeft de VNG nog vier aandachtspunten bij de AMvB Ruimte. Dit zijn:

- Beperken bestuurlijke drukte
- Verminderen regeldruk
- Vernieuwen radarnormen
- Verminderen bestuurlijke lasten

1. Beperken bestuurlijke drukte

Bedrijventerreinen en detailhandel

In de AMvB Ruimte worden instrumenten als de SER-ladder verplicht voorgeschreven. De VNG kan zich hier niet in vinden. In de eerste plaats omdat instrumenten nooit als dwingende regel bedoeld zijn. Borging in AMvB op dit moment staat ook haaks op de algemene beleidslijn van het kabinet, zoals regeldrukvermindering en de Crisis- en Herstelwet. Waar rijk, provincies en gemeenten zich hard inzetten op vermindering van regels en versnelling van procedures, voegt het verplichten van instrumenten weer extra juridificering aan de ruimtelijke besluitvorming toe met alle bijbehorende vertraging en extra kosten voor planprocedures. En dat zonder dat de absolute meerwaarde vaststaat.

De huidige AMvB-tekst voor bedrijventerreinen kan aanzienlijk efficiënter vormgegeven worden, zodat de regeling minder bestuurlijke en regeldruk met zich meebrengt. Hetzelfde geldt voor De AMvB-tekst voor

detailhandel. Het door het kabinet beoogde resultaat, zorgvuldig ruimtegebruik komt niet in gevaar want in het najaar van 2009 zal het convenant bedrijventerreinen worden vastgelegd.

Regionale samenwerking

Als tussen 2 of meer gemeenten (in het verleden, maar ook in de toekomst) binnen rijkskaders een afspraak is gemaakt, die geborgd wordt door besluitvorming in colleges en raden, dan moet die door provincies gerespecteerd worden. Dit gaat uit van lokaal of regionaal opgebouwde uitvoering van het rijksbeleid zoals dat bedoeld is bij de Wro.

Bijvoorbeeld bij de onderwerpen bundeling en bufferzones wordt niet voldoende rekening gehouden met bestaande vormen van intergemeentelijke samenwerking. Wij vinden een specifiekere bepaling noodzakelijk waarin wordt gesteld dat de afspraken uit deze intergemeentelijke vormen van samenwerking, ervan uitgaande dat deze afspraken conform rijksbeleid zijn, in acht moeten worden genomen. Hierbij moet worden aangesloten bij de bevoegdheden zoals die in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) of in de Wet gemeenschappelijke regelingen-plus (Wgr-plus) aan het intergemeentelijk samenwerkingsverband of aan de stadsregio zijn toebedeeld.

Oneigenlijke toepassing AMvB

In de AMvB Ruimte worden op verschillende plaatsen extra aanvullende eisen gesteld aan de afweging die gemeenten in de toekomst zullen maken bij nieuwe bestemmingsplannen. Volgens ons is het op basis van de Wro niet mogelijk om deze eisen in de AMvB op te nemen. In een AMvB kan het rijk concrete normen opnemen, die door de gemeenteraad binnen een bepaald tijdsbestek in een bestemmingsplan moeten worden verwerkt. Maar de AMvB leent zich niet voor het stellen van randvoorwaarden die niet in de tijd worden begrensd.

2. Verminderen regeldruk

Vrijgekomen ruimte wordt dichtgeregeld

De Wro is opgesteld vanuit het oogpunt van beperking van de regeldruk. In en door de AMvB en daaruit volgende veelheid van provinciale verordeningen lijkt de vrijgekomen ruimte dichtgeregeld te worden. Het is van belang dat regelzucht door alle overheden in de hand wordt gehouden. Het zou daarom goed zijn als hierover een algemene bepaling in de AMvB wordt opgenomen.

Verschillende doorwerkingstermijnen AMvB en provinciale verordeningen

Doordat Rijk en provincies parallel aan het werk gaan met het opstellen van respectievelijk de AMvB en provinciale verordeningen, met weinig zichtbare afstemming, is er een grote kans dat gemeenten in de komende vijf jaar hun bestemmingsplannen tweemaal aan moeten passen aan de regelgeving van andere overheden. Dit naast de actualiseringopgave die er al ligt vanuit de Wro. Dit zorgt voor extra lasten bij gemeenten en onduidelijkheid bij burgers en bedrijven, omdat in korte tijd bestemmingsplannen twee keer kunnen wijzigen.

Daarom is het wenselijk dat de termijnen van de AMvB en de provinciale verordeningen op elkaar worden afgestemd. Dit is nu niet het geval. Er zijn al diverse provinciale verordeningen vastgesteld, met doorwerkingstermijnen die afwijken van de termijnen uit de AMvB Ruimte.

Daarnaast is de overgangsbepaling in de AMvB zo opgesteld dat de tijd die de provincie nodig heeft om de indirecte delen van de AMvB in haar verordening vast te leggen, af gaat van de tijd die de gemeente heeft om haar bestemmingsplannen aan te passen. Dit is niet acceptabel, want het vertraagt de actualisering van bestemmingsplannen met rechtsonzekerheid voor burgers en bedrijven als gevolg.

Verordeningsplicht voor provincies

Op verschillende plaatsen in de AMvB wordt de provincie verplicht om bij verordening regels te stellen. De provincie heeft hierdoor geen keuzevrijheid, maar wordt verplicht om de doorwerking van die rijksbelangen uitsluitend via een verordening te regelen. De noodzaak hiervoor is niet aangetoond en het kan anders en beter (met minder regeldruk).

Eenduidige rijkskaders voor de gebieden in de Nationaal ruimtelijke hoofdstructuur

Het is belangrijk dat de borging van nationale belangen in de nationaal ruimtelijke hoofdstructuur, zoals nationale landschappen, werelderfgoeden en rijksbufferzones, via eenduidige kaders en beleid verloopt. Doordat een aantal van deze gebieden de grenzen van provincies overschrijden, vinden wij hiervoor de provinciale verordening een minder geschikt instrument. Het ligt meer voor de hand dat het rijk hiervoor de kaders en het beleid vaststelt. Dit omdat met de opzet zoals die in het huidige concept van de AMvB voorligt, verschillende provincies, verschillend beleid kunnen voeren, binnen één en hetzelfde gebied. Dit is niet wenselijk.

3. Vernieuwen radarnormen

In de AMvB staat voor radar een artikel zonder 'normstelling', met de mogelijkheid om aangepaste normen (beperingengebied en bouwhoogtes) via een ministerieel besluit vast te stellen. Door het rijk wordt ernaar gestreefd een apart ministerieel besluit met radarnormen, tegelijk met de AMvB Ruimte (d.w.z. zomer 2010) van kracht te laten zijn. Het is belangrijk dat het besluit radar gelijktijdig met de AMvB in werking treedt en daadwerkelijk een oplossing biedt voor de problematiek waar gemeenten nu dagelijks mee te maken hebben bij de realisatie van windenergieprojecten en hoogbouw.

4. Verminderen bestuurlijke lasten

In de Financiële-verhoudingenwet is bepaald dat als beleidsvoornemens van het Rijk (zoals de AMvB) leiden tot een wijziging van de uitoefening van taken of activiteiten door gemeenten, bepaald moet worden wat de financiële gevolgen van de wijziging voor gemeenten zijn en hoe deze gevolgen voor de gemeenten kunnen worden opgevangen. De VNG erkent drie soorten bestuurlijke lasten die het gevolg zijn van de AMvB en waarvoor gemeenten naar verwachting geen compensatie zullen krijgen: (1) bestuurlijke lasten door het ontbreken van afstemming tussen de implementatietermijnen van de AMvB en de implementatietermijnen van provinciale verordeningen, (2) rentelasten als gevolg van het gebruik van de SER-ladder en (3) bestuurlijke lasten voor tegemoetkomingen in planschade.

Digitale AMvB en kaarten

De AMvB en bijbehorende kaarten moeten volgens de Wro digitaal beschikbaar worden gesteld. Er is op dit moment slechts een eerste aanvang gemaakt met het maken van de digitale AMvB en kaarten. De ervaring met het maken van digitale plannen leert dat digitale vastlegging andere eisen stelt aan de op te stellen regels. Met andere woorden: digitalisering kan ertoe leiden dat regels inhoudelijk anders moeten worden geformuleerd. Ten tweede stelt de AMvB veel eisen aan specifieke gebieden (zoals bijvoorbeeld bufferzones, kust, en militaire terreinen). Daarom is het van belang dat bij het vaststellen van de regels, duidelijk is voor welke gebieden deze regels precies gaan gelden. Dit is nu nog niet het geval. Er is wel een kaartenbijlage beschikbaar, maar het detailniveau hiervan is niet voldoende om te zien welk regime voor welk gebied geldt en waar regimes overlappen. Het is daarom belangrijk dat duidelijk wordt wanneer de digitale kaarten beschikbaar zijn en wat wordt gedaan als blijkt dat door de digitalisering de regels moeten veranderen.

Colofon

VNG

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is de koepelorganisatie van de Nederlandse gemeenten. De VNG is de vereniging van en voor alle mensen die bestuurlijk en ambtelijk in de Nederlandse gemeenten werken. Samen met alle gemeenten stáát de VNG voor kracht en kwaliteit van het lokaal bestuur.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Postbus 30435
2500 GK den Haag
Tel. (070)3738020
www.vng.nl

Contactpersoon:

Evelien Babbé
Beleidsveld Ruimte
evelien.babbe@vng.nl
06-15006562